

บทที่ 7

สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ผลการศึกษา

ในระบบเศรษฐกิจภาคการเงินถือว่าเป็นภาคที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากทำหน้าที่เป็นกลไกในการเชื่อมโยงทุกหน่วยของระบบเศรษฐกิจเข้าไว้ด้วยกัน ในปัจจุบัน โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจภาคการเงิน และโครงสร้างของสถาบันการเงินได้เปลี่ยนแปลงไปนับตั้งแต่การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในช่วงปี 2540 การรับรู้ข่าวสารที่รวดเร็ว และความก้าวหน้าของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการคาดคะเนภาวะเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคการเงินในอนาคต ดังนั้นการสร้างแบบจำลองภาคเศรษฐกิจภาคการเงินจึงเป็นประโยชน์มากในการเป็นเครื่องมือในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการศึกษาแบบจำลองเศรษฐกิจมิติสำหรับภาคการเงินของประเทศไทยขึ้น เพื่อศึกษาพฤติกรรมของตัวแปรอธิบายต่างๆ ในภาคการเงิน และเพื่อใช้ในการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจภาคการเงินของประเทศไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การศึกษาแบบจำลองภาคการเงินประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ภาพรวมทางการเงิน และสถาบันการเงินและอัตราดอกเบี้ย โดยพิจารณาจากบุคคลของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์โดยแบ่งเป็น 2 การศึกษาคือ ศึกษาจากข้อมูลรายปี ช่วงปี พ.ศ. 2513 ถึงปี พ.ศ. 2543 และข้อมูลรายไตรมาสช่วงปี พ.ศ. 2536 ไตรมาสที่ 1 ถึงปี พ.ศ. 2543 ไตรมาสที่ 2 โดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐมิติด้วยเทคนิค co-integration and error correction เพื่อศึกษาคุณภาพในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้น รวมทั้งพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจการเงินในระยะสั้นและระยะยาว และทำการเปรียบเทียบผลการศึกษาจากการใช้ข้อมูลรายปีและรายไตรมาส ในหลายแบบจำลองมีความจำเป็นต้องใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) เข้ามาช่วยอธิบายความสัมพันธ์ เนื่องจากระบบเศรษฐกิจและการเงินมีการเปลี่ยนแปลงมากในช่วงเวลาที่ใช้ข้อมูลประมาณแบบจำลอง

ผลการศึกษาแบบจำลองภาคการเงินของประเทศไทยรายปี 50 แบบจำลองพบว่า 43 แบบจำลองให้ผลการพยากรณ์ที่ดีสำหรับสำหรับแบบจำลองที่เหลืออธิบายได้ไม่ค่อยดี เนื่องจากเป็นแบบจำลองของส่วนที่เหลือในแต่ละแบบจำลองสมการเอกลักษณ์ซึ่งมีสัดส่วนต่ำจึงไม่มีผลกระทบ

ต่อการพยากรณ์โดยรวม สำหรับแบบจำลองที่ให้ผลการศึกษาที่ดีประกอบด้วย แบบจำลองปริมาณเงินที่แท้จริง และฐานเงินมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ คุณภาพชำระหนี้ สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ และดุลเงิน ฝกของรัฐบาล ส่วนแบบจำลองสินเชื่อจากต่างประเทศสุทธินี้มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ แบบจำลองสินเชื่อสุทธิที่ให้แก่รัฐบาลมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับดุลเงินฝกของรัฐบาล และสินเชื่อสุทธิที่ให้แก่สถาบันการเงินมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ และตัวแปรหุ่น(วิกฤติเศรษฐกิจ ช่วงปี พ.ศ. 2540-2543)

สำหรับธนาคารแห่งประเทศไทยสินทรัพย์ต่างประเทศมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และเงินสำรองระหว่างประเทศ สินเชื่อที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้กับธนาคารพาณิชย์มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร สำหรับธนบัตรที่หมุนเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง ส่วนสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณเงินฝกภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ และตัวแปรหุ่น ส่วนสินเชื่อที่ได้รับจากสถาบันการเงินอื่นๆ มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ และการกู้ยืมเงินจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และสุดท้ายสินเชื่อจากต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ และตัวแปรหุ่น(วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540-2543)

ในส่วนของธนาคารพาณิชย์นั้น เงินฝกและสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแห่งประเทศไทยมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับเงินรับฝกจากภาคธุรกิจและครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ สำหรับสินทรัพย์ต่างประเทศที่ไม่รวมตัวเงินค่าส่งสินค้าออกมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ และปริมาณเงินรับฝกจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน ส่วนตัวเงินค่าส่งสินค้าออกมีคุณภาพระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ การส่งออก และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540-2543) สำหรับสิทธิเรียกร้องจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์พิจารณาทางด้านที่มาของเงินสำหรับการให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนพบว่ามีความคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับเงินรับฝกจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ และหนี้สินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ ส่วนความต้องการเงินให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินให้กู้ยืม และตัวเงินภายในประเทศมี

คุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ การลงทุนของเอกชน การบริโภคของเอกชนส่วนตัวเงินภายในประเทศมีตัวแปรหมุนร่วมด้วย สำหรับตัวเงินค่าสินค้าเข้ามีคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์และปริมาณการนำเข้า ในส่วนของเงินรับฝากจากภาคธุรกิจและครัวเรือนรวมพิจารณาทางด้านที่มาของเงินฝากพบว่ามีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ ดัชนีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของบริษัทเงินทุนเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ สำหรับเงินฝากเมื่อพิจารณาตามความต้องการของธนาคารพาณิชย์พบว่าเงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามมีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับเงินให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจและครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ สำหรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลามีคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และอัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของบริษัทเงินทุนเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ตามลำดับ ส่วนหนี้สินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์มีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบภายในประเทศกับต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ และตัวแปรหมุน

สำหรับสินเชื่อเมื่อแยกพิจารณาตามวัตถุประสงค์อันได้แก่ ภาคการเกษตร การก่อสร้าง การบริโภค การส่งออก การนำเข้า ภาคอุตสาหกรรม การบริโภค กิจการสาธารณูปโภค และบริการพบว่ามีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ และการลงทุนในแต่ละภาคที่ของสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์มีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์มีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคารพาณิชย์ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์

ในส่วนของสินเชื่อทั่วไปบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ให้แก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีความคุณภาพพระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับการลงทุนเอกชน การบริโภคเอกชน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ส่วนเงินให้กู้ยืมหลักทรัพย์ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ย และดัชนีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กู้ยืมจากประชาชนมีความคุณภาพพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ อัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ และสุดท้ายสินเชื่อกว่าประเทศของบริษัท
เงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีคุณภาพระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณเงินสิน
เชื่อของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และอัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบในประเทศกับต่าง
ประเทศ

แบบจำลองภาคการเงินของประเทศไทยรายปี 58 แบบจำลองพบว่า 44 แบบจำลองให้ผล
การพยากรณ์ที่ดีสำหรับสำหรับแบบจำลองที่เหลืออธิบายได้ไม่ค่อยดี เนื่องจากเป็นแบบจำลองของ
ส่วนที่เหลือในแต่ละแบบจำลองสมการเอกลักษณ์ซึ่งมีสัดส่วนต่ำจึงไม่มีผลกระทบต่อพยากรณ์
โดยรวม สำหรับแบบจำลองที่ให้ผลการศึกษาที่ดีประกอบด้วย แบบจำลองปริมาณเงินที่แท้จริงและ
ฐานเงินมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ปริมาณ
เงินให้กู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ และดุลบัญชีเดินสะพัด สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิมีคุณภาพ
ระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เงินสำรองระหว่าง
ประเทศ และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540 Q2 - 2543 Q2) ส่วนสินเชื่อสุทธิที่ให้แก่
รัฐบาลมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับดุลเงินสดของรัฐบาล ส่วนสินเชื่อสุทธิที่ให้
แก่สถาบันการเงินมีคุณภาพระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของ
ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

สำหรับธนาคารแห่งประเทศไทยสินทรัพย์ต่างประเทศมีคุณภาพระยะยาว และการปรับตัว
ระยะสั้นกับเงินสำรองระหว่างประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สินเชื่อที่ให้แก่
ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอก
เบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร และสำหรับสินเชื่อที่ให้แก่สถาบันการเงินอื่นยังพบว่ามีความคุณภาพระยะ
ยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินรับฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุน
หลักทรัพย์ ส่วนเงินสดที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมีคุณภาพระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้น
กับปริมาณเงินที่แท้จริง สินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่นมีคุณภาพระยะ
ยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์และเงินฝากของบริษัทเงินทุน
และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ส่วนสินเชื่อกว่าประเทศมีคุณภาพระยะยาว และการปรับตัวระยะ
สั้นกับทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ

ในส่วนของธนาคารพาณิชย์เงินสดในมือและเงินที่ฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีคุณภาพ
ระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณเงินรับฝากรวมจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน
ของธนาคารพาณิชย์ สินทรัพย์ต่างประเทศที่ไม่รวมตัวสัญญาเงินค่าส่งสินค้าออกมีคุณภาพระยะ
ยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ขึ้นค้ำของธนาคารพาณิชย์ และ
ปริมาณเงินรับฝากรวมจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน ส่วนตัวเงินค่าส่งสินค้าออกมีคุณภาพระยะ

ยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ การส่งออก และตัวแปรหุ่น สำหรับสิทธิเรียกร้องจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ พิจารณาทางด้านที่มาของเงินสำหรับการให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนพบว่ามีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับเงินรับฝากจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ และหนี้สินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ ส่วนความต้องการเงินให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินให้กู้ยืม และตัวเงินภายในประเทศมีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ การลงทุนของเอกชน การบริโภคของเอกชนส่วนตัวเงินภายในประเทศมีตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540 Q2 - 2543 Q2) รวมด้วย สำหรับตัวเงินค่าสินค้าเข้ามีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์และปริมาณการนำเข้า ในส่วนของเงินรับฝากจากภาคธุรกิจและครัวเรือนรวมพิจารณาทางด้านที่มาของเงินฝากพบว่ามีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ ดัชนีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ สำหรับเงินฝากเมื่อพิจารณาตามความต้องการของธนาคารพาณิชย์พบว่าเงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามมีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับเงินให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจและครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ สำหรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลามีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และอัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบระหว่างกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ตามลำดับเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของบริษัทเงินทุน ส่วนหนี้สินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์มีความคลาดคลาของระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบภายในประเทศกับต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540 Q2 - 2543 Q2)

สำหรับสินเชื่อเมื่อแยกพิจารณาตามวัตถุประสงค์อันได้แก่ ภาคการเกษตร การก่อสร้าง การบริโภค การส่งออก การนำเข้า ภาคอุตสาหกรรม การบริโภค กิจการสาธารณูปโภค และบริการพบว่ามีความคลาดคลาของระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ และการลงทุนในแต่ละภาคที่ของสินเชื่อ และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540 Q2 - 2543 Q2) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือนของธนาคารพาณิชย์มีความคลาดคลาของระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ. 2540 Q2 - 2543 Q2) ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์มีความคลาดคลาของระยะยาว และการปรับตัวระยะสั้นกับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคารพาณิชย์

ในส่วนของสินเชื่อทั่วไปบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ให้แก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวยุทธศาสตร์กับการลงทุนเอกชน การบริโภคนอกเอกชน และอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ส่วนเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวยุทธศาสตร์กับอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และดัชนีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนเงินกู้ยืมจากประชาชนของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวยุทธศาสตร์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี 2540 Q2 – 2543 Q2) สุดท้ายนี้สินต่างประเทศของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีคุณภาพระยะยาวและการปรับตัวยุทธศาสตร์กับสิทธิเรียกร้องจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และตัวแปรหุ่น (วิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี 2540 Q2 – 2543 Q2)

จากทั้งแบบจำลองรายปีและแบบจำลองรายไตรมาสล้วนมีค่าสถิติ R^2 สูงเป็นที่น่าพอใจ โดยอยู่ระหว่าง .88 ถึง .99 และผลการทำ Simulation ด้วยวิธี Static ของแบบจำลองในแต่ละแบบจำลองล้วนเป็นที่น่าพอใจ เมื่อเปรียบเทียบแบบจำลองจากการใช้ข้อมูลรายปีและรายไตรมาสพบว่า ผลการพยากรณ์โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาสให้ผลการพยากรณ์ที่ดีกว่าการใช้ข้อมูลรายปี

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคต่อไป

ในการศึกษาประสพกับปัญหาการขาดข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลรายไตรมาสโดยเฉพาะสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่ให้กู้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือนิยามของตัวแปรต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดเก็บและเผยแพร่ ดังนั้น ควรจะมีการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้มีข้อมูลใช้ในการศึกษามากขึ้น และเนื่องจากระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการเงินที่มีทั้งเทคโนโลยี เครื่องมือทางการเงินใหม่เป็นต้นอยู่เสมอ ดังนั้นการไม่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้การพยากรณ์อาจขาดความแม่นยำได้ ที่สำคัญควรศึกษาสถาบันการเงินให้ครบทั้งระบบ นอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อให้การศึกษารอบคลุมภาคการเงินทั้งระบบ